

PORANNA

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty: Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony. Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerczy.	Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii: miesięcznie . 2 K 50 h. z dwukrotną 3 K — h. kwartalnie . 7 „ 50 „ wysyłką . . . 9 „ — „ rocznie . . 30 „ — „ pocztową . 36 „ — „ W Niemczech miesięcznie . . . . . 4 K — h W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „	Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. Drobnie ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustemi członkami liczą się po wojnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.
---	--	--

Nr. 538.

Lwów, wtorek 20. lutego 1912.

Rok II.

Wyrok w procesie o ucieczkę Siczyńskiego. — Bośnia wre!

Skon hr. Aehrenthala.

Kondolencje.

Wiedeń. (TBK.). Cesarz wystosował do hr. Aehrenthal pismo kondolencyjne, w którym wyraża głęboki żal z powodu śmierci tak wybitnego męża stanu, który potrafił usprawiedliwić wysokie zaufanie cesarza, powołującego go na tak wysokie stanowisko.

Za te świetne usługi, okazane i wyświadczone cesarzowi i monarchii, przechowana będzie trwała pamięć zmarłego.

Wiedeń. (TBK.). Król bułgarski Ferdynand przyszedł wczoraj do Wiednia i udał się do palacu ministerstwa spraw zewnętrznych, gdzie naręce posła Placchio złożył kondolencje. Następnie udał się do wielkiej sali, gdzie złożone są zwłoki, ukląkł i modlił się. Król wyraził kondolencje hrabnie Aehrenthal.

Ambasador niemiecki Tschirschky złożył kondolencje imieniem rządu i kanclerza.

Hr. Stürgkh złożył popołudniu na trumnie wieniec imieniem rządu i własnym.

Burmistrz miasta Neumayer przesłał hrabnie Aehrenthal pismo kondolencyjne od Rad. miejskiej.

Budapeszt. (Tel. wł.) Na początku posiedzenia prezydent Navay i prezydent ministrów Khuen Hedervary w dłuższych przemówieniach sławili zasługi sp. hr. Aehrenthala i wyrazili żal z powodu jego zgonu.

Sejm uchwalił wysłać deputację na pogrzeb, a w dniu pogrzebu nie odbyć posiedzenia.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Minister spraw zagranicznych, Assim bej, wyraził ambasadorowi austro-węg. Pallaviciniemu współczucie z powodu śmierci hr. Aehrenthala.

Prasa tutejsza zamieszcza sympatyczne artykuły o sp. Aehrenthalu i jego polityce.

Wiedeń. (Tel. wł.) Kanclerz niemiecki, Bethmann-Hollweg i sekretarz stanu Kiderlen-Waechter, nadesłali kondolencje.

Belgrad. (Tel. wł.) W ciągu dnia wczorajszego zjawili się prezydent ministrów Mironowicz i wszyscy członkowie belgradzkiego ciała dyplomatycznego u posła austro-węg. Ugrona, aby wyrazić kondolencje z powodu śmierci hr. Aehrenthala.

Rzym. (TBK.) „Osservatore romano“ pisze, że śmierć hr. Aehrenthala wywołała nie tylko w Austro-Węgrzech smutek; stanowi ona dotkliwą stratę dla Europy i dla sprawy pokoju.

Następca hr. Aehrenthala.

Wiedeń. (Tel. wł.) O godzinie wpół do 11 cesarz zaprzysięgił nowomianowanego ministra spraw zagranicznych Leopolda hr. Berchtolda. W tym akcie uroczystym uczestniczyli: wspólny minister skarbu Burian i najw. podko-

morzy hr. Gudenus. Formułę przysięgi odczytał pierwszy szef sekcji w ministerstwie spraw zagranicznych ambasador bar. Müller.

Dymisya wspólnego ministra skarbu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Wspólny minister skarbu, Burian, podał się do dymisyi. Cesarz dotychczas decyzji w tej sprawie nie powziął.

Bośnia wre!

Po rozruchach.

Serajewo. (Tel. wł.) Noc przeszła zupełnie spokojnie. Aresztowano ogółem 19 osób, które znów wypuszczono na wolność. Demonstrowali studenci chorwaccy i robotnicy. Jednego policyjanta ciężko zraniono kamieniem, kilku innych lekko.

Serajewo. (TBK.). Podczas zajęć niedzielnych kilka osób zostało rannych szablami i końskimi podkowami. Syn radcy gminnego Sachnagicza, uczeń gimnazjalny, otrzymał postrzał w głowę. Żyje on, lecz stan jego jest beznadziejny. Nie stwierdzono dotąd, kto strzelał.

Dzienniki ostro występują przeciwko politycy, natomiast chwalą taktowne zachowanie się wojska. Jak donosi „Chrwacki dnownik“, demonstranci spalili chorągiew węgierską.

Kto strzelał?

Serajewo. (TBK.). Urzędowe śledztwo stwierdzi o, że strzały, które padły podczas zajęć onegdajszych i raniły między innymi śmiertelnie jednego studenta, nie wyszły ani od policyi ani od wojska lecz od demonstrantów. (?) Sprawców dotąd nie wykryto.

Protest Sejmu.

Serajewo. (TBK.). W kuloarach Sejmu wielkie wzburzenie. Posiedzenie naznaczone na godzinę 11, rozpoczęło się dopiero o godz. 12 w południe. Galerye przepełnione, sale także. Na galeryi wielu studentów. Ławki rządowe próżne. Gdy wiceprezydent otwiera posiedzenie, podnoszą się okrzyki: „Gdzie jest rząd?“, „Gdzie są mądziarscy huzarzy?“.

Burmistrz Serajewa Surcic effendi podnosi, że wiadome są prezydium i posłom zajęcia, przy których z powodu brutalności policyi poleła się niewinna krew dzieci. Zapytuje rząd krajowy, w jaki sposób zamysł dać zadośćuczynienie za niewinnie przelaną krew. Wnosi, aby na znak żałoby i protestu przeciw brutalności policyi zamknięto posiedzenie, poczem zwy-

wa luźność, by zachowała spokój i dalszą akcyę pozostawiła po tam. (Żywe oklaski).

Posiedzenie po tej mowie zamknięto.

Termin zwołania parlamentu.

Wiedeń. (Tel. wł.) Prezydent Sylwester, który wczoraj przybył do Wiednia, odbędzie dziś konferencyę z prezydentem Stürgkhem w sprawie zwołania parlamentu.

Jak się dowiaduję, termin ten z całą stanowczością oznaczono na wtorek na dzień 5. marca.

Echa sesyi sejmowej.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Neue Freie Presse“ donosi, że cesarz przyjął wczoraj na specjalnem posłuchaniu dr. Bilińskiego. W kołach parlamentarnych rozeszła się w związku z tą audyencyą wiadomość, że prezes Koła polskiego zdawał cesarzowi sprawę z przebiegu polsko-ruskich rokowań w sprawie reformy wyborczej oraz tłumaczył, dlaczego kompromis dotąd nie przyszedł do skutku.

Namiestnik Bobrzyński zda dziś sprawę premierowi z przebiegu sesyi sejmowej. Namiestnik odbędzie ponadto konferencyę z prezesem Bilińskim i ministrem Zaleskim.

Z Węgier.

Z Sejmu.

Oświadczenie premiera.

Budapeszt. (TBK.). W Sejmie w rozprawie nad przedłożeniami wojskowemi zabrał głos hr. Apponyi i przedstawił krótki zarys rozwoju kwestyi wojskowej. Opozycja w przyszłości chce zapobiedz powtórzeniu się tego faktu, iżby w razie nieudzielenia przyzwolenia na pobór rekruta przez parlament, zatrzymano w dalszej służbie rezerwę. Uważa, że w inartykulacyi węgierskiego języka w wojskowej procedurze karnej znaczny postęp powinien ale zaznaczyć należy, że kiedy naród oddawna walczy o język służbowy węgierski, w ustawę wprowadza się język niemiecki. Mowca kończy stwierdzeniem, że zarzuty polityczne, które skłaniają opozycję do zastosowania nadzwyczajnych środków, dotąd nie zostały uwzględnione. W mowie premiera mowca nie widzi rękoma pokojowego porozumienia.

Prezydent ministrów hr. Khuen Hedervary widzi chęć do zawarcia pokoju. W dotychczasowych rokowanach opozycja nie miała jednolitego planu działania, nie można więc było dojść do rezultatów praktycznych, wówczas mowca rokować począł z przywódcami i starał się wynaleźć sposób, któryby podziałał uspokajająco. W tym celu porozumiał się z rządem austriackim

i innymi powołanymi czynnikami ale stwierdza otwarcie, że nie wdawał się w rokowania bezpośrednie, bo szło tu o ustawę, która przyszła do skutku za porozumieniem obu rządów. Oba rządy obowiązały się bronić tych przedłożeń (poruszenie w Izbie): Minister nie chce prowokować nowych trudności, skoro po długich rokowaniach przychodzi do porozumienia — jest to historia ostatnich 2 lub 3 tygodni. Stwierdza, że nie zgodzi się na różne modyfikacje nie dlatego, że propozycje pochodziły z opozycji, lecz dlatego, ponieważ rzeczowo nie były uzasadnione, a nawet szkodliwe. Omawia szczegółowo paragrafy, co do których opozycja stawia gravamina, stwierdzając, że co do §. 3. nie przedłożył jeszcze wniosku o zmianę, nastąpi to bowiem w dyskusji szczegółowej. Co się tyczy §. 43. projekt nie powątpiewa w prawa Sejmu co do uchwalania rekruta ale wykluczyć należy z góry gwarancje co do sposobu stosowania ustawy przez rząd. Rząd może być pociągnięty do odpowiedzialności jeśli *bona fide* ustawę źle zastosował — niema w tej mierze między rządem a opozycją żadnej różnicy. Minister podkreśla, że język węgierski jeszcze nigdy tak nie był uwzględniany jak w obecnym projekcie procedury. Co do reformy wyborczej odwołuje się minister na swe kilkakrotne oświadczenia, dodając, że nie myśli o pluralności i chce, aby następne wybory odbyły się już na podstawie nowej procedury. Gotów jest, jeśli z innej strony nikt tego nie uczyni, zgłosić wniosek, polecający rządowi, aby przedłożył projekt reformy wyborczej w terminie z góry określonym. Oświadcza w końcu, że przeciwnictwa nie są tak wielkie, jakby się zdawało i dobra wola doprowadzi do zgody. Rząd da do tego sposobność.

P. Justh odczytuje onegdajszą uchwałę, powziętą na konferencji partii niezawisłości i z r. 1848, która postanawia, że oba stronnictwa trwają przy pakcie zawartym w r. 1906 między królem a narodem i że domagają się najpierw załatwienia reformy wyborczej a potem wojskowej. Stronnictwa te nie uchylają się od myśli prowizorycznego załatwienia reform wojskowych, zapowiadają jednak dalszą walkę przeciw definitywnemu ich załatwieniu w myśl projektu. Następnie mowca polemizuje z premierem.

Burzliwa scena powstała gdy p. Rakowsky zawołał do p. Levaya (p. pracy):

— Czego pan tu chce? Pan jesteś płatnym agentem! (Wrzawa).

P. Justh kończy oświadczeniem, że złą przysługę oddaje narodowi ten, kto staje między nim a królem i nie chce dopuścić do reform demokratycznych.

Premier Kluen zabiera ponownie głos i zbija twierdzenie, jakoby w r. 1906 zawarto pakt, obowiązujący rząd obecny. Odpiera twierdzenie, jakoby jego osoba stała na przeszkodzie porozumieniu się królowi z narodem.

Następne posiedzenie dziś.

Sprawy zagraniczne.

Wojna włosko-turecka.

Utarczka morska.

Konstantynopol (TBK.). Dnia 15 bm. ujęła włoska kanonierka koło Moki statek turecki t. zw. sambuk. Turcy otworzyli ogień, wówczas kanonierka cofnęła się i bombardowała tylko z daleka jeden z portów; uszkodzono meczet i dwa domy.

Potyczki.

Rzym. (TBK.). Do „Ag. Stef.“ donoszą z Benghasi, że Beduini napadli na batalion czwartego pułku piechoty włoskiej, który wykonywał poruszenia celem zabezpieczenia fortów. — Na strzały nieprzyjaciela odpowiedzieli Włosi atakiem; nieprzyjaciel uszedł, pozostawiając 2 poległych i unosząc 20 rannych. Włochów było 2 lekko rannych.

Do „Ag. Stef.“ donoszą z Tobruk o ostrzeżeniu nieprzyjacielskiej karawany, którą rozproszono, wybiwszy wielbłądy.

Na żer armatom.

Londyn. (TBK.). Według depeszy Reutersa z Loha (Arabia) Włosi 15 bm. wylądowali z 500 ludźmi w Farsan.

Nowy minister robót publicznych w Turcji.

Konstantynopol. (TBK.). Dżawid został ministrem robót publicznych.

„Hoch“ czy... „a bas“?

Berlin. (TBK.). Przy końcu wczorajszego posiedzenia zabrał głos w sprawie osobistej p. Bebel i oświadczył, że gdy szło o wybór prezydium i liberali z nim rokowali, wówczas oświadczył im w imieniu partii gotowość do wszystkich obowiązków prawnopństwowych nie zaś dworskich. Na to odpowiedzieli, że więcej od niego nie żądają. Rokowania z centrum się rozbiły, ponieważ mowca oświadczył, że socjaliści wytrwają na swym dawnym stanowisku. Nikt nie mógł być w niepewności co do ich stanowiska.

R. Paasche stwierdza, że p. Bebel oświadczył był, iż socjaliści zgadzają się, by ich wiceprezydent, w razie, jeśli prezydent Reichstagu nie będzie mógł tej funkcji wypełnić, wzniosł także okrzyk na cześć cesarza.

Bebel: Takiego oświadczenia nie dałem! (Żywe okrzyki: Słuchajcie! słuchajcie! na prawicy). Następne posiedzenie dziś.

Na falach postępu.

Pekin. (B. Reutersa). Ogłoszony wczoraj manifest zapowiada, że Chiny przyjmują europejską rachubę czasu. Rok 1912 będzie pierwszym rokiem republiki. Juanszika przygotowuje zawiadomienie, notyfikujące mocarstwom jego wybór na prezydenta i proszące o uznanie republiki. — Ogłoszenie tej noty nie nastąpi przed zamianowaniem gabinetu.

Obrażona republika.

Waszyngton (TBK.). Poseł Kolumbii zaproponował departamentowi państwowemu w formie nieurzędowej, aby sekretarz stanu Knox w swej podróży po Ameryce środkowej ominął Kolumbię z powodu różnic między tem państwem, a Stanami Zjednoczonymi w sprawie kanału panamskiego.

Waszyngton. (B. Reutersa). Z powodu listu kolumbijskiego posła Ospina, w którym tenże oświadcza, że odwiedziny sekretarza stanu Knoxa w Kolumbii są niepożądane, powstała dość napięta sytuacja, gdyż departament państwowy uważa to za obrazę. Oczekują odwołania Ospina; rząd gotów jest czekać na instrukcje, jakich Ospinowi udzieli Kolumbia. Sądzą, że rząd kolumbijski poprze zapatrywanie Ospina.

Różne.

Wielki pożar.

Nantes. (TBK.). W nocy spaliła się część zakładów „Bretagne“. — Szkoda wynosi około 500.000 fr.

Katastrofa w tunelu.

Paryż. (TBK.). Z powodu usunięcia się bloku skalnego zawałony został dostęp do budującego się tunelu Puy Morens kolei transpirenejskiej. Zamkniętych stu kilkudziesięciu robotników po kilku godzinach prac ratunkowych odratowano.

Wyrok w procesie stanisławowskim. Echa ucieczki Sycylijskiego.

(Telefonem od naszego specjalnego sprawozdawcy).

Stanisławów. 19 lutego.

Czwarty dzień rozprawy.

Rozprawa poranna rozpoczęła się o godzinie 9:30 przed południem. Sala bowiem zajęta była przez sąd przysięgłych, przed którym na dziś wyznaczona była inna rozprawa.

Świadkowie dzisiejsi po większej części ob-

ciążali osk. Nudę. Szczególnie jeden z nich, Karolina Cymbalista. Podała ona szczegóły tego rodzaju, wobec których Nudzie brakło odpowiedzi.

Jakie są możliwości ucieczki?

Św. Michał Wy rwa jest st. dozorcą w Zakładzie kary. U niego trybunał się informuje, jakie są obowiązki komendanta warty i tzw. „rezerwy“. Na pytanie, czy wolno należącom do „rezerwy“ chodzić pojedynczo, odpowiada świadek przecząco.

Przew.: Pan już 29 lat jest dozorcą, czy zdarzały się jakieś ucieczki z więzienia?

Św.: Zdarzały się. Najczęściej konstatawalismy przepiłowanie krat.

Przew.: A były ucieczki przez mur?

Św.: I to się zdarzało.

Przew.: A czy znajdowały się w takich wypadkach ślady na murze?

Św. (stanowczo): Tak!

Przew.: Pan kontrolował mur, czy zauważył pan jakieś ślady?

Św.: Nie było najmniejszego śladu wewnątrz muru, zewnątrz ja nie kontrolowałem.

Wot. r. Szydłowski: W jakiej porze zdarzały się przedtem ucieczki przez mur?

Św.: Zwykle w nocy.

Wot. r. Sz y d.: I to mimo posterunków wojskowych?

Świadek potwierdza ruchem głowy.

Historja na murze.

Obr. dr. Partycki: Czy nie zdarzył się taki wypadek, że więzień wskoczył na mur, a potem zeskoczył na drugą stronę się boi. Pomagają mu więc w tem jego pomocnicy?

Świadek nie przypomina sobie.

Obr.: A ja pamiętam taki wypadek. Więzień zbiegł, wskoczył na mur, a gdy nauczyciel więzienny, zauważywszy to, groził mu zaalarmowaniem dozorców, więzień zeskoczył i dłutem przebił nauczyciela.

Świadek potwierdza, że podobny wypadek rzeczywiście się zdarzył.

Nieszczęsne świnię.

Obrona wentyluje możliwość ucieczki przez mur, dlatego, ażeby wykazać, że i bez pomocy obecnych oskarżonych mógł Sycyliński zbiec.

Jeden z obrońców: Czy niektórzy więźniowie nie znajdują się w nocy poza obrebnem celi więziennej?

Św.: Są to „zaufani“, rekrutujący się z więźniów młodocianych. Uważają oni na świnię. (Wesołość).

Przew.: A czy krytycznej nocy byli tacy zaufani, którzy strzegli świni?

Św. zaprzecza.

Przew.: A prowadzi się w tym kierunku zapiski?

Św.: Tak, zapisuje się.

Wot. r. Schneider: A ci więźniowie którzy uważają na świnię, czy są zamknięci w stajni, czy też mogą wyjść na podwórze?

Św.: Mogą wychodzić.

Prok.: A mają oni czerwone latarki? Przecież posterunki wojskowe bez latarek czerwonych nikogo nie przepuszczają?

Św.: Latarek nie mają.

Głupkowaty żołnierz.

Obrona żąda w tem miejscu wezwania kilku świadków, rekrutujących się ze sfer kupieckich, którzy mają stwierdzić, iż żołnierz Rosenkranz przed wstąpieniem do służby wojskowej był zajęty jako subjekt w sklepach i tam już robił wrażenie głupkowatego. Sprzeciwia się temu wnioskowi prok. Haninczak, argumentując, iż kompetentny do osądzenia, jakie wrażenie robi świadek, jest sam Trybunał, nie zaś kupcy, którzy nie mają wcale kwalifikacji do wydawania podobnych sądów. Mógł bowiem Rosenkranz nie znać się na goleniu lub obsłudze gości, nie świadczy to jednak wcale, jakoby miał być idyotą.

Trybunał wnioskowi obrony odmówił.

„Walocha dostał tylko 2 lata!“

Św. Leopold Liszkiewicz, st. dozorca, był na urlopie dnia krytycznego. Zobaczywszy się później z Nudą, robił mu wyrzuty i ostrzegał

przed odpowiedzialnością karną. Na to mu Nuda odparł:

— „We Lwowie dozorca Walocha za wypuszczenie Wasińskiego dostał tylko 2 lata!”.

Obojętny i nieobojętny...

Św. Marya Liszkiewicz podaje, iż Nuda zainterpelowany przez nią, jak mógł Siczynski uciec, odparł, że go to nic nie obchodzi.

Wot. r. Szydłowski: Panie Nuda! Przed Maryą Liszkiewicz udawał pan obojętnego, mężowi jej Leopoldowi opowiadał pan znowu, że „go wyprowadzili z pewnością”.

Osk. Nuda: Mnie Siczynski nic nie obchodzi!

Przew.: A przecież pan z nim był w stosunkach pieniężnych, miał pan od niego listy, a nagle stał się panu obojętny...

Osk. Nuda nie znajduje odpowiedzi.

Ci, k orzy zeznania cofają!

Św. Jędrzej Cholewczuk zeznał przed sędzią śledczym, że znalezione u Nudy przedmioty należą do Zakładu kary. Obecnie zeznania swe cofa, twierdząc, iż sędzia śledczy straszył go aresztowaniem.

Również zaprzecza św. Jan Nawrocki, jakoby z hali maszynowej pochodziły znalezione u Nudy przedmioty.

Kiedy i kto strzegł świń...

Prok. Haninczak odczytuje pismo, które wpłynęło z dyrekcji Zakładu kary. Prostuje ono zarzut, jakoby do strzeżenia świń używano stale więźniów. przyznaje jednak, że gdy świnię oczekiwali „zrzutu”, wówczas osadzano w chlewie dwóch młodocianych więźniów dobrej kondyty dla pilnowania. Świnię te jednak należą do Skarbu państwa i są własnością Zakładu, a nie dyrektora.

Zagadkowi huculi.

Po przesłuchaniu całego szeregu innych świadków odczytano akta dyscyplinarne oskarżonych. Okazuje się z nich, że byli licznie karani za różne przestępstwa.

Następny świadek Charlotta Czernawska, ewang., żona stolarza w Opryszowcach, mieszkała w tamtejszej realności Nudy. Podaje ona, że 3 tygodnie przed ucieczką Siczynskiego, widziała, jak do Nudy zajechała fura z dwoma huculami. Zostawili oni u niego konie i wóz i poszli do miasta. Rano świadek nie widziała już ani koni, ani wozu.

DANIEL LESSUER.

Tajemniczy strzał.

Tłumaczyła Z. Habdankówna.

— Następnie stary uczony odrzucił przesłuchanie i z delikatnością najczulszej siostry zaczął badać ranę. — Długo, długo ją badał. — W końcu wzrok jego zatrzymał się na białym, gładkim, bez żadnej zmarszczki łonie.

— Delchaume... szepnął profesor.

Młody człowiek podniósł twarz zalaną łzami. — Zdawał się wahać, ale rozkazujący wzrok profesora zmusił go do zbliżenia się do łóżka i do opanowania swego bólu.

Delchaume — powtórzył Perrolet — spojrz... płacz... Ale bądź sprawiedliwym... patrz jasno. — To ciało nie przeszło jeszcze macierzyństwa.

— Ja ją czcę, ja szanuję jej pamięć, ja ją pomszczę, choćby nie wiem jak było, choćby nie wiem jak było!... — zawołał Artur ponuro.

— Wierz mi, mój drogi.

— Ja ci wierzę, profesorze... ja Ci wierzę... Ale ja jej także wierzę... Niech Ci to wystarczy.

Perrolet z całą delikatnością nakrył przesłuchanie obnażone ciało Maryi, poczem zawołał prawie szorstko:

— A teraz zabierzmy się do rany... sonda, szybko.

Upłynęły dwie minuty. Profesor przyciszonym głosem wskazał miejsce, gdzie tkwiła kula.

— To coś niepojętego, jakim sposobem nieszczęśliwa nie zginęła od razu, jak mogła żyć podczas jazdy automobilem... a przedewszystkiem jak mogła mówić jeszcze.

Przew.: Co to za huculi byli?

Osk. Nuda: Kupilem od nich słupki do parkanu.

Czy tylko słupki?

Św. Karolina Cymbalistowa, żona dozorca, mieszkała również w realności Nudy w Opryszowcach. Widziała huculów, wiozących słupki. Rozmawiali oni z Nudą, przyczem do uszu świadka doszedł następujący urywek rozmowy:

Huculi: A jak gdyby ktoś nas zaczepił?
Nuda: Nie bójcie się, idźcie tylko prawą drogą.

Następnie dodaje świadek, że widziała, jak huculi odprzęgli konia i zabrali go z sobą, wóz zaś Nuda rozbrajał na kawałki i schował go do komórki.

Po przesłuchaniu św. Cymbalistowej odczytano szereg mniej ważnych zeznań, z których na uwagę zasługują tylko zeznania b. współwięźnia Siczynskiego, Moritzsona, że Siczynski przechwalał się, że niedługo już będzie siedział w więzieniu, a gdy się uwolni będzie mieszkał... w Paryżu (!) Prze czytano następnie arkusze kar dyscyplinarnych oskarżonych i zamknięto o godzinie do trzeciej popołudniu postępowanie dowodowe.

Prokurator i obrońcy.

Rozprawa popołudniowa zaczęła się o godz. 4-ej popołudniu od przemówienia prokuratora Haninczaka, który w końcowym ustępie podniósł, że myliłby się, ktoby sądził, że przyczyną tak szeregowych badań była osoba biegłego więźnia. Idzie o to, że oskarżeni dali uciec więźniowi skazanemu za ciężką zbrodnię, a działanie ich było skierowane przeciwko porządkowi i ładowi społecznemu. Trybunał powinien stwierdzić, że nie wolno bezkarnie przeszkadzać państwu w wymiarze sprawiedliwości.

Przemówienia obrońców zajęły 3 i pół godziny czasu. Na uwagę zasługuje końcowy ustęp przemówienia dr. Baczyńskiego (ukraińca), który wśród ogólnego poruszenia oświadczył:

— Na podstawie informacji, które posiadam, a źródła ich nie chcę i nie mogę podać do publicznej wiadomości, strzeże mię bowiem w tej mierze procedura karna i tajemnica zawodowa, stwierdzam, że obecni oskarżeni są niewinni, inni tu działali, których nie ma na sali. (Bardzo oryginalny sposób obrony. Przyp. red.)

— Co za niepojęta siła woli, profesorze. Ah!... te słowa... te słowa urywane... które wyrzywała ze swych piersi z życiem swoim... z krwią własną!... „Alfred załkał silniej, poczem ciągnął dalej: „Usłucham, usłucham Cię... Słowa Twoje na zawsze wyrylem w swej duszy”. — „Spełnię Twoje polecenie. — Przysięgam Ci to”. Wyciągnął rękę w stronę tej, która go już nie słyszała i zawołał podniesionym głosem: „Jeszcze raz przysięgam Ci, Maryo... Moja Maryo... czyż może być coś straszniejszego nad moje cierpienie... Ach! Maryo... Maryo... gdybyś ty była tylko moją”...

I Delchaume złamany strasznym bólem, runął na łóżko, łkając i szarpiąc zębami kołdrę.

Na ten widok Perrolet mruknął pod nosem:

— Takiego cierpienia jeszcze mi się nie zdarzyło widzieć.

Ze ściśniętym sercem dotknął się ręką ramienia nieszczęśliwego i rzekł, pochylając się nad nim:

— Mój młody chłopcze, sumienie moje ci ustępuje. A raczej... zdaje mi się, że spełniam swój obowiązek, zastosowując się do twej woli. A więc nikt się nie dowie...

Podnieś się. — Musimy wszystko przygotować.

A gdy na twarzy nieszczęśliwego Alfreda zjawił się wyraz bezgranicznej wdzięczności i jakby lekkiego uspokojenia, dorzucił:

— Pomożesz mi... trzeba wszystko szybko załatwić. — Ubierzemy sami twoją słodką Maryę, sami... Pokojowa nawet się jej nie dotknie.

— Zobaczysz, potrafię ją ubrać... „

Głos starego profesora drżał z wzruszenia.

Alfred odczuł, że i rodzona matka nie okazałaby mu więcej współczucia.

O godz. 7:45 wieczorem udał się trybunał na naradę, z której powrócił o 9-tej i ogłosił następujący

Wyrok:

Trybunał skazał Jana Nudę i Izidora Tarnawskiego za zbrodnię z § 217 u. k., pierwszego na 4 lata ciężkiego więzienia obostrzonego postem, ciemnicą i twarde łóżem, drugiego na 3 lata z takimiż obostrzeniami. Resztę oskarżonych, a mianowicie Cieślakowa, Malarza i Kotiuszkę — uwolnił.

Oskarżeni przyjęli wyrok spokojnie, tylko córki Tarnawskiego poczęły płakać.

W motywach Trybunał zaznaczył, że przy ocenie winy zastanawiał się nad drogą, którą oskarżony uciekał, i czasem ucieczki. Jest wykluczone, by Siczynski uciekł między 10 w nocy a 6 rano, lecz tylko przed 10, gdy oskarżeni mieli służbę. Wyrok podnosi dalekoność obciążające i staranne przygotowania do ucieczki, znaczną szkodę moralną, jaką państwo poniosło oraz zgorzenie opinii publicznej z powodu ucieczki.

Obrońca Nudy wniósł zażalenie nieważności, Tarnawskiego zaś odwołanie co do wysokości kary. Prokurator wniósł zażalenie nieważności z powodu uwolnienia Nudy od zbrodni kradzieży oraz uwolnienia reszty oskarżonych.

(Wyrok zapadły jest najlepszym dowodem bezstronności, z jaką redagowane były sprawozdania naszego współpracownika — przeciwko którym obrońcy aż za pośrednictwem trybunału remonstrowali! Panowie mecenas! zapomnieli widocznie, że prosa nie jest czynnikiem obrony, ale bezstronnym informatorem, choćby z niekorzyścią dla ich zawodu. Red.)

Ostatnia poczta.

— Niebezpieczna odezwa. Senat petersburski pozostawił bez skutku skargę redaktora kroniki dyecezyi sandomierskiej, ks. Jana Gajkowskiego, na gen. gubernatora warszawskiego, który go skazał administracyjnie na 100 rubli za odezwę do zbierania ofiar.

— Zjazd kooperatystów Królestwa Polskiego. Na zjazd kooperatystów Królestwa Polskiego, który rozpoczął się wczoraj w Częstochowie, napływ uczestników jest — jak donoszą — bardzo wielki.

— Pożar. Z Kijowa donoszą, że spalił się

— Mój kochany profesorze!... zawołał przyciskając swe usta do rąk chirurga, do tych rąk pomarszczonych, które posiadały taką siłę, taką moc cudowną nad cierpiącą duszą ludzką.

*

W czterdzieści ośm godzin później w tem semem mieszkaniu przy ulicy du Général-Foy panowała niezgłębiona cisza. W gabinecie, przy świetle elektrycznej lampy, przysłoniętej zielonym daszkiem, pracował przy biurku z pochyloną głową Delchaume.

Co się działo w duszy tego pozornie spokojnego człowieka! Co za straszne myśli pochylały mu głowę?

Rano mieszkanie to, tak w tej chwili puste i głuche wprost się roilo od tłumów odwieczających ciało zmarłej. Ciężkie, rytmiczne kroki, krótki oddech niosących trumnę, śpiew i modlitwy kapłanów, zdawały się jeszcze rozbrzmiewać w tych smutnych i ciemnych pokojach. Silny zapach kwiatów unosił się jeszcze w powietrzu.

Jutrzejsze dzienniki umieszczą krótkie sprawozdanie z pogrzebu młodej pani Delchaume, tej pięknej kobiety, znanej już doktorki, którą śmierć nieubłagana w tak okrutny sposób wyrwała z objęć miłości, przyjaźni i powodzenia. Parę słów kondolencji dla młodego wdowca, następnie — rzecz najważniejsza — szereg nazwisk: wyliczenie najsławniejszych profesorów, kilka nazwisk osób z towarzystwa i cała lista kolegów mniej lub więcej nieznanymi, którzy szli do samego cmentarza jedynie w celu zyskania sobie tej małej reklamy.

(C. d. n.).

szereg największych magazynów i sklepów w Li-powcu. Szkada wynosi 250.000 rubli.

— Z kroniki bandytyzmu. We wsi Raszyn, w pow. kijowskim, zamordowano w sposób zwierzęcy pewnego włościanina, żonę jego, syna i narzeczoną syna.

Odkrycie pokładów rudy żelaznej. Via Radom dochodzą wiadomości, że w Staryniku w pow. ilżeckim odkryto obfite pokłady rudy żelaznej.

Katastrofa lotnicza. Kapitan Winckel z włoskiego oddziału żeglugi powietrznej, który bawi w Anglii od kilku tygodni w celu zbadania i ewentualnego zakupu aeroplanów dla rządu włoskiego, spadł onegdaj koło Salisbury podczas lotu i złamał obie nogi, oraz odniósł inne jeszcze ciężkie rany.

— Wybuch bomby w biurze policyjnym. W Kiczewie (wilajet monastyrski) wybuchła onegdaj po południu w biurze policyjnym bomba. Jeden ze sprawców zamachu zginął, drugiego uwięziono. Pięć osób jest rannych. Część budynku zburzona.

MALY FEJLETON.

JAN PIETRZYCKI.

KONTERFEKT STAROŚCIANKI.

W pierścieniu ramy starodawnej
Cud lica, ócz patrzących załość
Bacciarrellego pędzel sławny
W barw rozkochaną ujął całość.

Dalekich wspomnień cudna branka
Zjawiskiem jest, jakby nie z ziemi...
Patrzy z portretu starościanka
Swemi oczyma błękitnemi.

W tych oczach jakiś czar migota,
Zal to, czy smutek, czy tęsknota?
Może o szczęściu baśń uludna?

Wiek nie pokalał lica białe...
Dziś taka — jako wówczas — cudna,
Gdy ją malował Bacciarrelli.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś wtorek (20. lutego), Rzym-kat. Nieofora. Gr.-kat. Partenja.

Wschód słońca o godzinie 6:27 rano, zachód o godzinie 4:48 popołudniu.

Prognoza na dziś:

Galicja wschodnia: Przeważnie pochmurno, zimniej, mierny wiatr.

Galicja zachodnia: Przeważnie pochmurno, nieco cieplej, połudn. mierny wiatr.

Repertuar Teatru miejskiego:

We wtorek 20 lutego: „Thais”, opera w 4 akt.
We środę 21 lutego: (nowość): „Awanturnik”, kom. w 4 akt.

Zakopane (Lwów, Akademicka 24) codziennie koncert muzyki salonowej. Wstęp wolny.

„Raz do Koła”. Pod tem hasłem urzędza jutro, w ostatni wtorek, wieczór z tańcami Koła liter.-artyst. Pante Aleksandrowa Czolowska, Janowa Przeska, Klauzyszowa Filasiewiczowa, Janowa Hawłowa, Józefa Janicka, Aleksandrowa Kulczycka, Witoldowa Lewicka, Otmarowa Linkowa, Leonowa hr. Losiowa, Józefa Przybyłowiczowa i Zenonowa Warchłowska, które tworzą komitet pań, dokładają wszelkich starań, aby wieczór ten cieszył się co najmniej równem powodzeniem jak poprzednie.

Biuro pośrednictwa Stow. pomoc. techniczno-dentystycznych znajduje się (tymczasowo) N. Kalter, Wałowa 9, II. p. Zgłaszać się można w poniedziałki i czwartki od 6—7 wieczorem.

Z wiedeńskiej „Filarecyi”. Dnia 10 lutego b. r. odbyło się zwyczajne Walne Zgromadzenie Polskiej Młodzieży niepodległościowo-postępowej „Filarecyi” we Wiedniu, na którym obrano zarząd w następującym składzie: Goetel Ferdynand, przewodniczący, Matusiński Jerzy zast. przew., Stryczniewicz Józef, sekretarz, Piórkowski Antoni, zast. sek., Ostrowski Stefan, skarbnik, Gawlik Czesław, bibliotekarz, Grossmann Dawid, gospodarz.

Mianowania. Lwowski sąd krajowy wyższy zamianował auskultantami praktykantów sądowych: Józefa Bielera, Juliana Jacykiewicza, Eugeniusza Chłwera, dr. Janusza Trzcienieckiego, Włodzimierza Chajackiego, Aleksandra

Rzepeckiego, Juliusza Forostynę, Władysława Kludnickiego, Cyryla Kassarabę, Adolfa Trawinińskiego, Metodego Pasduka, Karola Sakaluka, Ferdynanda Mucka, Jana Domepeckiego i Kazimierza Sobolewskiego.

Cesarz udzielił ze swej prywatnej skątki rzym. kat. komitetowi budowy kościoła w Żabnicy, powiatu żywieckiego, na dokończenie tej budowy zapomogi w kwocie 300 kor.

Bał studentek, który wczoraj wieczorem zgromadził całą elitę świata uniwersyteckiego i mnóstwo najpiękniejszych pań i panien Lwowa, udał się znakomicie.

W chwili, gdy oddajemy numer pod prasę, tańce trwają dalej. Obszerniejsze sprawozdanie podamy w numerze wieczornym.

Deputacya techników dentystycznych. Onegdaj zjawiła się deputacya gremium techników dentystycznych u Excel. Bilińskiego i p. Stapińskiego i przedłożyła im memoriał w sprawie zmiany ustawy w zawodzie dentystycznym. Excel. Biliński i p. Stapiński obiecali sprawą zająć się i postarali się o jaknajrychlejsze i sprawliwie załatwienie jej.

Zamknięcie targów. Namiestnictwo zamknęło w mieście Stanisławowie i w całym powiecie politycznym stanisławowskim wszystkie targi i jarmarki na bydło rogate i świnię z powodu panujących zaraz bydłowych.

Czyn obywatelski. P. Julian Trzeciński, właściciel składu przyborów szkolnych pod firmą p. Piątkowskiej i Ska we Lwowie, ulica Akademicka 23, pragnąc wedle swej możności wesprzeć Macierz Szkolną księstwa Cieszyńskiego, ofiarował na jej cele 1 proc. czystego zysku ze swego sklepu. Oby p. Trzeciński znalazł jak najwięcej naśladowców.

W Związku równouprawnienia kobiet odbędzie się we środę dnia 21. bm. o godzinie 7. wieczorem w lokalu własnym przy ul. Bato-rego 36, II. p. trzeci dyskusyjny wieczór dla członków na temat „Reforma wyborcza sejmowa a kobiety”. Referat objął adwokat dr. Michał Wyrstek. Goście mile widziani.

Zamach samobójczy. W mieszkaniu swem przy ul. Kordeckiego 1, 49 wybiła wczoraj w zamiarze samobójczym Barbara Ostrowska, żona lakienika, wielką dozę spirytusu denaturowanego. Wezwane pogotowie ratunkowe przepłukało desperatce żołądek i odstawiło ją do szpitala powszechnego.

Rozbiły trójkąt. Ludwik Stark, zarobnik w Stryju, zwrócił się do policji lwowskiej z prośbą, by ta przytrzymała ewentualnie żonę jego Ksawerę, która uciekła od męża z kochankiem swym, Struchawką Stanisławem, czeladnikiem szewskim. Kierunek odlotu dwu trzecich części trójkąta dotąd nieznany, prawdopodobnie Lwów. Zbiegła małżonka jest szatynką, niskiego wzrostu, o „nie-wyraźnych oczach” (tak określa ją mąż). (Zdaje się, że i o zasadach niewyraźnych. Przyp. zec.).

Aresztowano: Franciszkę Kustawiecką, służącą, która okradła swych chlebodawców pp. Pordesów zbiegła ze służby; Teofila Piliszczaka 20-letniego woźnicę, który na placu Węglarskim z dwoma towarzyszami napadł na Michała Jawnę i uderzył go w twarz, skradł mu 10 koron. Gdy na pomoc napadniętemu przybył Dawid Szeib, Piliszczak dobył noża i groził przebicciem; Jana Milkę, służącego w Tow. „Wieniec”, który podczas rozliczania się z przyjacielem Bazylim Carem, dozorca domu przy ulicy Sykstuskiej 34, nie mógł dojść z nim do żadnego kompromisu, pobiegł zatem do domu po rewolwer, a następnie groził Carowi zastrzeleniem. Schowano rewolwer do depozytu, a wojewniczego służącego do aresztów.

Sprawozdanie giełdowe i towarowe

Spirytus.

Wiedeń 19. lutego 1912 (telefon własny). Za towar skontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 hl. płacono 57— do 68—.

Tendencya: bez zmiany.

Zboże.

Budapeszt dnia 19. lutego 1912. Pszenica na kwiecień 11'80—11'81. Pszenica na maj 11'72—11'73, Pszenica na październik 11'64—11'65. Żyto na kwiecień 10'60—10'61, na maj 0— do 0—, na październik 9'27 do

9'28. Owies: na kwiecień 10'30—10'31, na październik — do —, Kukurudza na lipiec od 7'50—8'61, na sierpień 8'86—8'87, na maj 8'75—8'76. Rzeki — do — na sierpień 15'65—15'75.

Oferty na pszenicę: mierne.

Cheć kupna: mierna.

Uspodobienie: słabe.

Pogoda: pochmurno.

Ropa.

A) Ceny ropy związku producentów.

(Wedle podania Związku):

Związek żąda za prompt po —.

Ostatnia transakcyja Związku —.

B) Ceny ropy pozazwiązkowej.

Waluta (termin dostawy):

29 luty 1912 425—426

31. marzec 428—430

marzec-kwiecień-maj 432—434

kwiecień-maj-czerwiec 435—436

kwiecień 1912—marzec 1913 445—455

Tendencya: W dalszym ciągu ceny się obniżyły, przed zamknięciem jednak notowań znowu poprawiły — kolwiek Powodem tego, jak poprzednio już podano — pogłoski o zwiększonej produkcji w Tustanowicach, popyt za towarem nie ustaje, za sprzedażą jednak przy cofnięciu się ceny rezerwują się, tak, że nie wiele tylko transakcyj wykonano i to na marzec i luty. Dalsze terminy podano przypuszczalnie. Uspodobienie targu wyczekujące.

Zamknięcie giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 19. lutego 1912.

Dziś o godz. 2:30 popołudniu notowano.

Akcyje austr. Zakładu kredyt. 657—, Akcyje węgierskiego Zakładu kredyt. 562'75, Akcyje Anglobanku 334'50, Akcyje Unionbanku 533—, Akcyje Länderbanku 550'75, Akcyje Bankveronu 550'25, Akcyje Bodencredit 1314—, Akcyje galic. Banku hip. 699—, Akcyje Praskiego Banku kredytowego —, Akcyje kolei państwowych 732'00, Akcyje kolei północnej 108'75, Akcyje kolei północnej 5115—, Akcyje kol. czerniow. —, Akcyje Alpiny 914'25, Akcyje Rima Muranyi 718'00, Akcyje Prag. Towarzystwa zel. 2311—, Akc. Fabryki bron. 804—, Akcyje tureckie tytoniowe 353'00, Akcyje gal. Karpaciekiego Tow. naftow. 722—, Olap. tyton. indemniz. —, Renta majowa 90'50, Renta kor. austr. 90'50, Renta kor., węg. 90—, 56 l. list. Tow. kred. ziemsk. 91'20, 4-proc. listy Banku hipot. 92—, 4 pół proc. l. Banku hip. 98'75, 5-proc. list. Banku hipot. 110—, 4 proc. listy Banku kraj 91'70, 4 i pół proc. B. kr. 98'75, 4-proc. gal. Oblig. prop. 98'10, 4-proc. pożyczka kraj. z r. 1893 91'75, 4-proc. pożyczka m. Lwowa 92—, 4-proc. pożycz. m. Krakowa 89'25, Losy tur. 245'75, Marni 117'57, Ruble 254'50, 5-proc. renta rosyjsk. 1906 r. 103'80, Akcyje Skoda 745—, Galic. Bank kredyt. 99'25, Powsz. Bank depozytowy 575'00, Nowa renta koron. austr. —.

Uspodobienie po silnym przebiegu bez ochoty z powodu Berlina i wywodów gen. sekretarza Banku austro-węg. przeciw nadzwyczajnemu podwyższeniu kredytu.

Kursy giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 19. lutego.

Losy a) procentowe:

Austriackiego Zakładu kred. i oblig. p. z r. 1880 3-proc. 297—, Austr. Zeld. kred. z h. op. z r. 1880 3-proc. 270'75, Tow. żegluga na Dunaju 100 k. 4 m. zł. proc. 314'50, Węgiersk. Banku hip. po 104 zł. 4-proc. 251—, Pożyczka serbska pora. po 100 fr. proc. 123'50.

Losy b) bezprocentowe

Budapeszteńskie (Basilica) 5 zł. 35'15, Zakładu kred. dla handlu i przemysłu po 100 zł. 502—, Clary zł. 40 m. k. —, Losy m. Krakowa 20 zł. —, Pożyczka m. Lublany 20 zł. 190—, Palfy 40 zł. m. konw. 79—, Czerwonego krzyża węg. tow. 5 zł. 45'15, Losy fund. arc. Rudolfa 10 zł. 79—, Salma 40 zł. m. k. 339—, Tureckie oblig. prem. kolejowe 400 fr. per medio 243'50, per cassa 245'85. — Losy komunalne m. Wiednia z r. 1874 503'50.

Paryż dnia 19 lutego. Trzyprocentowa renta 94'85,

Frankfurt dnia 19. lutego. Wczorajsza giełda wieczorna: Austriacka renta papierowa —, Austr. rentu srebrna —, Austr. renta złota —, Austriackie akcyje kredytowe 206'75, Staatsbahny —, Lombardy 154'50, proc. austr. renta kor. 190'40.

Berlin dnia 19 lutego. Banknoty austriackie 85—, Spirytus —.

Zamknięcie giełdy berlińskiej.

Berlin 19. lutego 1912. Przy zamknięciu dzisiejszej giełdy notowano: Kredyty —, Staatsbahny —, Disconto Comandit 190'37, Berlin Tow. handl. 173—, Laura 178'12, Bohumery 226'12, Kolej połudn. wschodniopruska —, Ruble za got. 216'40, Kolej morza Śródziemnego —, Kolej Merydyonalna 116'75, Losy tureckie 170'50, Renta włoska —, „Harpener” kop. węgla 197'87, Kolej Marienburg-Mławka —, Konsolidacye —, Lombardy 18'25, Kolej Henry 155'75, Niemiecki Bank narodowy 120'12, Kanada Preferred 251'50, Akcyje żegluga hamburskiej 141'50, Kurs warszawski —, Huta „Donnersmark” 303—, 3 i pół proc. renta rosyjska z roku 1894 —, 3'8 proc. renta rosyjska —, 4 proc. renta rosyjska z r. 1902 91'25, 4 i pół proc. renta rosyjska z roku 1905 100'50, Rheinische Stahlwerke 169'12, Gelsenkirchen 202'87.

Odpowiedzialny Redaktor: JERZY KONARSKI.

Drukiem Spółki Drukarskiej „Prasa” ul. Sokoła 1. A.

Pismem kieruje KOMITET REDAKCYJNY.

Wydawca: Spółka wydawnicza „Gazeta Wieczornej”